

Darba lapa skolēnam
Rūdolfs Blaumanis „Skroderdienas Silmačos”

1. Rūdolfa Blaumaņa daiļrades pētniece Līvija Volkova grāmatā „Blaumaņa zelts” raksta: „Pats autors vēstulēs ir vairākkārt raksturojis savas dramaturģijas pamatprincipus, ko īsi varētu formulēt šādi: **parastu cilvēku domas, jūtas un darbošanās neparastos apstākļos.**”

Neparastie apstākļi R. Blaumaņa lugā „Skroderdienas Silmačos” saistāmi ar latviešu gadskārtu svētkiem un nozīmīgākajiem mūža godiem. Nosauc un raksturo tos!

---

2. Jāņi kā tautas tradīcija ir iekļauta Latvijas kultūras kanona vērtību sarakstā. Iepazīsties ar informāciju letonika.lv un izpēti, kādas Jāņu dienas tradīcijas atspoguļotas Krišjāņa Barona sakārtotajās „Latvju dainās” dainuskapis.lv! Kuras Jāņu dienas tradīcijas ieraugāmas lugā? Izraksti tās un pamato ar piemēriem no teksta!

Jāņu dienas tradīcija	Pamatojums no teksta

3. Veiciet nelielu pētījumu par Jāņu svinēšanas tradīcijām mūsdienās!

3.1. Apvienojieties grupās un izveidojiet tiešsaistes aptauju dažādām mērķgrupām, piemēram, klasesbiedriem, vecākiem, skolotājiem!

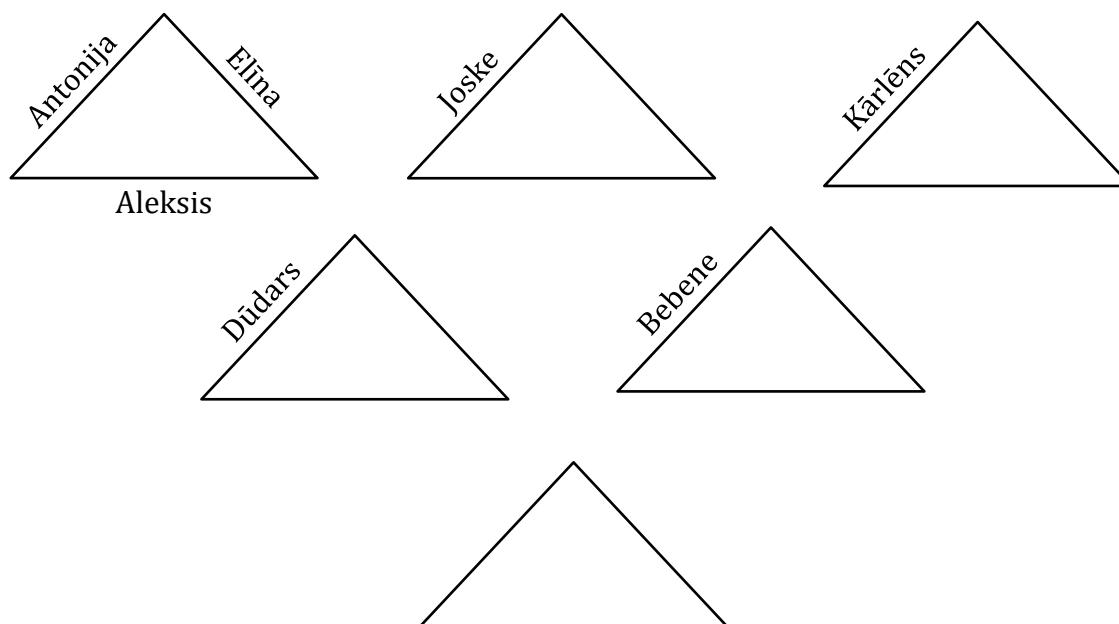
3.2. Apkopojiet iegūtos rezultātus un prezentējiet tos! Ja nepieciešams, konsultējieties ar datorikas skolotāju un matemātikas skolotāju!

3.3. Salīdziniet dažādu mērķgrupu aptaujas rezultātus un seciniet, kas tajos ir kopīgs un kas – atšķirīgs!

Padomi, kā veidot aptauju, pieejami www.visidati.lv vai www.e-formas.lv.

Tīmeklī pieejamie tiešsaistes aptauju veidošanas bezmaksas rīki: www.visidati.lv, www.google.com, webanketa.com, www.e-formas.lv u.c.

4. Lugas tēlus var apvienot dažādās trijstūrīs, piemēram, attiecību trijstūris veidojas starp Silmaču saimnieci Antoniju, Aleksi un Elīnu. Papildini dotos tēlu attiecību trijstūrus!

5. Literatūrzinātniece Janīna Kursīte grāmatā „Latviešu folklorā mītu spoguļi” par skaitli **trīs** raksta, ka tas ir „latviešu folklorā visbiežāk lietotais **sakrālais** skaitlis. .. Ideālskaitlis, kas simbolizē pilnību, veselumu, arī laimi, laimīgu izdošanos”.

Atrodi pierādījumus tam, kā skaitlis **trīs** vēl tiek izmantots lugā!

---

6. Izlasi Dūdara un Rūda sarunu pēc notikuma ar Silmaču bitēm! Sarīkojiet klasē diskusiju par to, vai Dūdara izmantotā audzināšanas metode ir efektīva! Sagatavojies diskusijai, aizpildot argumentu tīklu!

DŪDARS (*atkal sākdamš zīmēt*). Kā liekas, Rūdi, tad tu savus galvas gabalus sāk aizmirst. Vai nevari man, piemēram, pateikt septīto bausli?

RŪDIS Tev... tev nebūs - nokaut.

DŪDARS Pareizi. Tev nebūs nokaut Silmaču bišu. Un ko tu dari?

RŪDIS (*pavāji*). Kādas pāra nu gan esmu nokāvis.

DŪDARS Un kādēļ tas bij vajadzīgs?

RŪDIS (*cieš klusu*).

DŪDARS (*brīdi Rūdī noskatījies*). Mazais Rūdiņš, kas bez mediņa nevar dzīvot! (Smejas.) Nāc nu, dēliņ, drusku tuvāk!

RŪDIS (*lūgdamies*). Meister!

DŪDARS Nāc nu, nāc, nāc!...Tā. .. Tuvāk un ausi labi tuvu.. . Tuvāk, tuvāk!...

RŪDIS Tik stipri vien ne, meister!

DŪDARS Nē, gluži klusām. (*Klusām Rūdim ausī.*) Kaunies un nedari tā vairs otrreiz!... Dzirdēji?

RŪDIS Dzirdēju gan.

DŪDARS Nu?

RŪDIS Par simtu rubļu otrreiz vairs tāda šķandāla netaisītu!

DŪDARS Nu - es ticēšu!...Un tagad ej un atnes manu centimetru mēru, uzkāru to uz ceriņu zara...bet paga...es pats...neliec tu dzelzim izdzist. uzkāru to uz ceriņu zara...bet paga...es pats...neliec tu dzelzim izdzist. (*Prom pa vidu.*)

RŪDIS (*atņem dziļi elpu, it kā no kādas nastas atsvabināts*). U-pā! (*Sāk pletēt un dziedāt.*)

JĀ	Argumentu tīkls	NĒ
	Dūdara izmantotā audzināšanas metode ir efektīva	

7. Par kuriem tikumiem, tavuprāt, Rūdim trūkst izpratnes? Atbildi pamato!

Informācija par tikumiem www.skola2030.lv.

---

8. Izlasi letonika.lv informāciju par dramaturģiju! Noskaidro, kas ir komēdijas žanriskais pamats!

8.1. Uzraksti trīs, tavuprāt, komiskākos raksturus lugā!

8.2. Uzraksti trīs, tavuprāt, komiskākās situācijas lugā!

8.3. Izraksti no lgas trīs, tavuprāt, komiskākos valodas piemērus!

---

9. R. Blaumanis pats par savu lugu „Skroderdienas Silmačos” ir teicis: „Neaizmirstiet, draugi, ka tā ir joku luga. Esmu gribējis rādīt smieklus. Cita mērķa man nav bijis. Man patīk, kad tauta smejas. Mēs, latvieši, esam tik smagi, ka neprotam priecāties...”

Iedomājies, ka tev jāizveido iestudējumu saraksts, kurā jāiekļauj izrādes, kas noteikti jāredz taviem vienaudžiem. Vai tu sarakstā iekļausi izrādi „Skroderdienas Silmačos”? Kāpēc?
